

ПРАВОВІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ЛІКАРСЬКА ТАЄМНИЦЯ»

А.М. Феденко,

студентка 2 курсу юридичного факультету

Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

Конституційною основою інформації, яка має місце в житті людини є ст. 32 Конституції України, що містить заборону втручатись в особисте і сімейне життя, а також передбачає, що збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про особу без її згоди не допускається, крім випадків, визначених законом, і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини. Закон України «Про інформацію» містить декілька видів інформації. Так, наприклад, під конфіденційною інформацією зазначений закон визначає інформацію до якої належить свідчення про особу, зокрема, про стан здоров'я та відомості, що становлять державну або іншу передбачену законодавством таємницю.

Одним з різновидів професійної таємниці, що забезпечує конфіденційність особистого життя особи є лікарська таємниця. В теорії цивільного права досі виникають питання щодо визначення поняття «лікарська таємниця».

Правове регулювання лікарської таємниці в Україні передбачено статтями 285, 286 Цивільного кодексу та ст. 39, 40 Основ законодавства України про охорону здоров'я. Але норма ст. 286 Цивільного кодексу України містить тільки визначення права на таємницю про стан здоров'я, не даючи при цьому визначення поняття «лікарська таємниця». Стаття 40 Основ законодавства України про охорону здоров'я, яка називається «Лікарська таємниця», теж не містить чіткого визначення цього поняття. Відповідно до зазначеної статті, медичні працівники й інші особи, яким у зв'язку з виконанням професійних або службових обов'язків стало відомо про хворобу, медичне обстеження, огляд і результати, інтимну й сімейну сторону життя громадянина, не мають права розголошувати ці відомості [3]. Данна норма має загальний характер, що не дає змогу виділити коло суб'єктів лікарської таємниці та її зміст.

Крім того слід розмежовувати такі терміни як «лікарська таємниця» та «медична таємниця». Лікарська таємниця не є аналогом медичної таємниці. Медична таємниця є більш ширшою за своїм значенням і являє собою інформацію для пацієнта, а лікарська таємниця є інформація про пацієнта [4;205].

Відповідно до положень ЦК України та Основ законодавства України про охорону здоров'я, можна виділити категорії інформації про пацієнта, які складають лікарську таємницю. А саме: факт та привід звернення за медичною допомогою; стан здоров'я та захворювання пацієнта; факт медичного огляду та його результати; інтимне та сімейне життя пацієнта; інші відомості, які отримані під час обстеження та лікування.

До *суб'єктів* лікарської таємниці можна віднести:

1) медичних працівників (головні лікарі, їх заступники, лікарі, медичні сестри, акушери, санітари тощо); 2) особи, що не належать до медичних працівників у закладах охорони здоров'я (водії, працівники їдалень, працівники медичних архівів, реєстратори тощо); 3) фармацевтичні працівники; 4) працівники страхових організацій; 5) працівники управлінь

охорони здоров'я органів державної влади та органів місцевого самоврядування; б) особи, відомості яким були передані у встановленому законом порядку (органи дізнання, досудового слідства, суди тощо)[5; 40].

Отже, лікарська таємниця є професійною таємницею (адже збереження цієї таємниці вчиняються в процесі такого виду діяльності як лікування), зміст якої становить інформація, що була отримана в процесі лікування та інформація про факт і привід звернення до медичного закладу, стан здоров'я і захворювання пацієнта, факт медичного огляду та його результати, інтимне і сімейне життя пацієнта та іншу інформацію про хворого, яку особа, що належить до суб'єктів лікарської таємниці, не може нікому і ніколи розголошувати, крім випадків встановлених в законодавстві.

Використана література:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості ВРУ. – 2005. – № 2 – С.44

2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року// Відомості ВРУ, 2003, №№ 40-44, С. 356

3. Закон України «Про Основи законодавства України про охорону здоров'я» // Відомості ВРУ. – 2008, № 11. – С. 108

4. Цивільне право України: Підручник / За заг.ред Борисової В.І., Спасибо-Фатєєвої І.В., Яроцького В.Л. – К.: Юрінком Інтер, 2004. – 480с.

5. Шупик Ю.П., Глушков В.А. О врачебной тайне// Клиническая хирургия. – 1986. - № 11. С.40-43

Науковий керівник: О. В. Розгон